

Serwis informacyjny
KW PZPR

Do użytku wewnątrzpartyjnego

NR 6(66) · CZERWIEC 1987 · Białka Podlaska

IV Plenum KC PZPR nakreśliło program umocnienia podstawowych organizacji partyjnych. Naczelną zasadą tych uzdrawiających działań ma być zwiększenie a w wielu przypadkach odnalezienie podmiotowości POP. Służyć ma temu przebudowa metod i stylu pracy partyjnej.

O tym co i jak zrobić, aby POP stały się rzeczywistym podmiotem partii dyskutowano na naradzie aktywu politycznego w Białej Podlaskiej - 8 czerwca br. W spotkaniu tym uczestniczyli członkowie wojewódzkich władz partyjnych /KW, WKKR /, aktyw partyjny i kadra kierownicza oraz duża grupa I sekretarzy POP.

Oblicze i siła partii zależy od POP !

Wśród uczestników był także tow. Tadeusz Porębski - członek Biura Politycznego i sekretarz KC PZPR.

Prowadzący naradę tow. Józef Oleksy - I sekretarz KW PZPR w Białej Podlaskiej, podkreślił, że uchwała IV Plenum KC jest główną wytyczną do działania a ta narada ma służyć przełożeniu treści uchwały na zadania wykonawcze. Zadania te muszą mieć konkretnych adresatów, którzy będą odpowiedzialni za ich prawidłową i skuteczną realizację. Taką tryb działania wyzwoli w partii siłę i energię potrzebną do spełniania przewodniej roli.

W takim tonie zabrzmiał referat wprowadzający do dyskusji, który traktował " O zadaniach wojewódzkiej organizacji partyjnej po IV Plenum KC PZPR " - przedstawiony przez sekretarza KW, tow. Stanisława Nowaka.

Szczególne uwagę zwrócono na zadania, które pozwolą odzyskać podstawowym organizacjom należne im miejsce w strukturach organizacyjnych partii. Bez tego, nie będzie właściwego funkcjonowania POP, fundamentalnego ogniwa partii - a partia nie będzie partią.

Oprócz zadań, jasno i rzeczowo przedstawiono partię dnia dzisiejszego - w tym przede wszystkim POP.

Wskazano na uwarunkowania w jakich przyszło obecnie działać i pokazano wynikające z tego skutki. Ta diagnoza ma służyć poznaniu niedoskonałej rzeczywistości, którą jako partia mamy obowiązek zmieniać na lepszą. Aby jednak coś zmieniać trzeba wiedzieć co wymaga tych zmian.

Referat, z jednej strony diagnozował rzeczywistość, z drugiej zaś - zadaniował organizacje i instancje partyjne.

Na dziś - mówił tow. Nowak - najważniejsze jest to, by nasze podstawowe organizacje, przedyskutowały i solidnie doprowadziły do końca, podjęte przez siebie inicjatywy. Taki styl działania pozwoli na uwolnienie się od bierności - obecnie i w przyszłości. Bardzo szkodliwe jest, gdy w środowiskach mówi się o pracy POP "zebrali się, pogadali i nic się nie zmieniło ".

dokonczenie na str. 2

Oblicze i siła partii zależy od P O P

dokończenie ze str. 1

"Musimy przyśpieszyć - stwierdzono dalej w referacie - proces przeciwstawiania całej partii na terytorium skuteczniejszego działania, tak aby kierownicza rola partii pozostała niepodważalną prawidłowością i fundamentalną zasadą, socjalizm oraz by partia w swym działaniu nadążała za zmieniającymi się procesami społecznymi i potrzebami społeczeństwa". Jak wynikało z referatu - takim oczekiwaniem podporządkowane być muszą działania instancji i organizacji partyjnych. Dochodzić będziemy do tego różnymi drogami, ważne aby prowadziły one do tego samego celu, do umocnienia POP. Jakże zapreponowano sposoby i metody osiągnięcia wyznaczonego celu? Po pierwsze, musimy wysbyć się w partii przekonania, że za sprawą tzw. "góry" przyjdzie oczekiwany "oudotwórczy przełom". Nikt niczego za nas nie zrobi. Nasza przyszłość zależy, przede wszystkim od nas samych - od naszej wyjątkowej pracy. To jedyna realna recepta na sukces. Zmiany wymagają również nasze dotychczasowe działania w celu mobilizowania konkretnego obywatela do działania na rzecz pozytywnych przemian w naszym kraju. Nie musimy jeszcze przyciągnąć ludzi stojących dotychczas na uboczu. Wniosek, że zamiast do ludzi p r s e m a - w i a ć musimy z nimi po prostu r o z m a w i a ć!

Stoimy w obliczu zmian jakościowych w gospodarce. Dyskutujemy założenie II-go etapu reformy. W tej dyskusji musimy uświadomić społeczeństwu, że wraz z wprowadzeniem w życie II-go etapu nie przyjdzie od razu widoczna poprawa warunków materialnych. Jest to proces rozłożony na kilka lat - a w okresie najbliższym mogą wynikać również niedogodności wynikające z rozwarstwienia dochodowego, zmiany cen, skutków rzeczywistej odpowiedzialności przedsiębiorstw za załogę i wyniki gospodarstwa, itd.

W takiej sytuacji może dojść do konfliktów i rozszarowań. Przekonań trzeba, że dzisiejsze wyrzeczenia i niedomagania zaoferują lepszym jutrem. Najlepszą metodą przekonywania będzie własny przykład - przyśpieszanie atestacji, wprowadzenie brygadowego systemu pracy, wzmocnienie dyscypliny pracy, poprawa organizacji pracy, poprawa jakości itd...

W tych działaniach, instancje i POP winny być inicjatorami i służyć swoim wsparciem. Organizacje partyjne muszą prowadzić bezkompromisową walkę z poglądami, które wprowadzają się stwierdzenia, że "tego się nie da zrobić" - energię wykorzystywaną do uzasadniania tego, czego zrobić nie można, spotykać na wprowadzenie pozytywnych zmian.

Bo, czy trzeba czegoś nowego, by poprawić dyscyplinę pracy? Czy ktoś przeszkadza produkować

wyroby o najwyższej jakości? Czy ktoś zabrania troszczyć się o ludzi, którzy tej troski wymagają? Czy ktoś nie pozwala dbać o mienie zakładu pracy, o narzędzia, maszyny itd.?

Pytań tych można postawić bez liku. Zadaniem podstawowej organizacji jest, aby było ich coraz mniej.

W szczególnym więc zainteresowaniu wszystkich ogniw partii powinna być walka z wszelkimi przejawami marnotrawstwa, brakiem dyscypliny i poszanowania mienia społecznego.

Czy jednak wszystkie POP rozstrzygają o sprawach, które są w danym zakładzie, czy środowisku najważniejsze? - zapytano w referacie.

Nie, istnieją jeszcze organizacje partyjne, które mają nawet trudności z odbyciem zebrania statutowego.

Dyskusja na wielu zebraniach koncentruje się na omawianiu trudności obiektywnych, krytyce innych a rozmiągają się z zasadniczymi problemami życia i własnego środowiska.

Organizacje zamykają się we własnym gronie. To wszystko w zasadniczy sposób hamuje pełną sprawność organizacyjną i skuteczną rolę politycznego oddziaływania.

Widzimy więc, że nie wszystkie instancje i organizacje partyjne biorą na siebie taki sam obowiązek w pracy politycznej.

A efekty, to brak satysfakcjonujących wyników w rozbudowie szeregów i słabe lub żadne oddziaływanie na środowisko.

431 POP, z 961 - działających w województwie, nie przyjęło w ostatnich dwóch latach żadnego kandydata.

Stan ten wymaga specyficznego podejścia do każdej POP. Potrzebna jest pomoc władz gminnych i wojewódzkich. Zwiększona musi być pomoc instancji. Rozszerzone zostaną kontakty z I sekretarzami POP. Praca aparatu politycznego partii i aktywność wojewódzkiego zostanie ukierunkowana w stronę podstawowych organizacji. Pozwoli to na utrzymywanie ścisłych więzi w POP, a w efekcie winno rozbudzić te, które gdzieś zagubiły swoją aktywność. Musi się w nich utworzyć przekonanie, że wiele można zrobić własnymi siłami, że wiele zależy od samej podstawowej organizacji.

Zadaniem organizacji jest stworzenie jak najlepszych warunków działania, inspirowanie i udzielanie wszechstronnej pomocy dla prawidłowego wypełniania swych funkcji przez POP.

doskonalenie stylu działania zaczyna Komitet Wojewódzki od siebie!

Przyjęty został kurs na terenową aktywność członków władz partyjnych i pracowników partii. Pozwoli to na skrócenie drogi między wojewódzką instancją a POP. Wpynie na bezpośredniość kontaktów z ludźmi - na wsi, w zakładzie czy w instytucji. Każdy z pracowników politycznych

KW zobowiązany został do udziału w ciągu miesiąca, przynajmniej w 5 zebraniach POP - a udział ten ma być formą nie tylko obecności czy odsiedzenia. Członkowie KW i WKWR, oprócz swojej macierzystej POP, otrzymają przydział drugiej organizacji, którą winni w sposób szczególny się interesować i wspierać ją swoim doświadczeniem.

Prowadzona będzie systematyczna praca szkoleniowo-instrukcyjna z I sekretarzami POP. Spotkania te będą bardziej konkretne i zadaniowe. W szerokim zakresie wykorzystywać będziemy, wiedzę i doświadczenie I sekretarzy POP w posiedzeniach plenarnych KW i jego Egzekutywy.

Zaktywizowana zostanie grupa aktywu wojewódzkiego. Aktywiści będą kierowani do pomocy najsłabszym organizacjom. Nie będzie to ich zwalnianie od aktywnej pracy we własnej POP.

W celu umocnienia więzi z terenem będą konsekwentnie realizowane - już od czerwca - wyjazdowe posiedzenia Sekretariatu i Egzekutywy KW, bezpośrednio w instancjach stopnia podstawowego. Służby to ma ocenić pracę danej instancji i roboczym spotkaniem z miejscowym aktywem oraz I sekretarzami POP.

Zmienimy styl pracy Komisji problemowych KW. Będą one w większym niż dotychczas stopniu uczestniczyły w przygotowaniach i opiniowaniu materiałów merytorycznych.

Rozważane są:

- wprowadzenie tzw. "dnia pracy terenowej", w którym wszyscy pracownicy KW dokonywać będą jednodniowej "wizytacji" wybranej instancji partyjnej,
- wprowadzenie dekadowego systemu pracy aparatu etatowego KW.

I dekada - planowanie przedsięwzięć partyjnych,
II dekada - wykonywanie
III dekada - sprawdzenie stopnia i skuteczności realizacji.

Musimy zdawać sobie sprawę, że te decyzje nie zmieniają od jutra rzeczywistości. To dopiero początek mozolnej drogi, drogi która już jednak ma swój początek.

Na zakończenie spotkania I sekretarz KW powiedział, że narada była krokiem ku konkretniejszemu rozumieniu zadań, że wpynie na rozwój życia partyjnego w podstawowych organizacjach partyjnych. Ale trzeba również mieć świadomość, że oblicze partii zależy od POP a pozycja POP zależy od jej członków, od trafności ich działań.

Nade wszystko, o pozycji partii będzie decydować to, czy jej działalność będzie szeroko akceptowana.

(min)

Białskopodlaska GOSPODARKA w maju

Dane za maj i pięć miesięcy
1987r.

PRZEMYSŁ

Produkcja sprzedana przemysłu uspołecznionego w maju wyniosła 2119,6 mln zł i była o 13 % wyższa niż przed rokiem. W skali pięciu miesięcy wzrost ten wyniósł 12,9% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego /kraj w okresie I-IV - wzrost o 14,5 % /

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle wyniosło w maju br. 9036 osób i było takie samo jak przed rokiem. W skali pięciu miesięcy przyrost zatrudnienia wyniósł 0,4 %, przy porównaniu do okresu analogicznego roku poprzedniego.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne w maju br. wyniosło 24877 zł. i było wyższe o 24,7 % niż przed rokiem.

W skali pięciu miesięcy br. wyniosło 24023 zł i wzrosło w stosunku do porównywalnego okresu roku ubiegłego o 21,9 %.

Wydatność pracy /mierzona wartością produkcji sprzedanej, w cenach stałych, w przeliczeniu na 1 zatrudnionego/ była w maju br., o 13 % wyższa niż przed rokiem. W skali pięciu miesięcy wzrosła o 12,4 %.

Zaawansowanie wykonania zadań WPR na rok 1987 w zakresie produkcji sprzedanej, za pięć miesięcy br. wyniosła 40,8 % - jest więc o 0,8 % niższe niż wynikałoby to z upływu czasu roboczego.

ROLNICTWO

W maju br. skopione 4062 ton żywa rzeźnego / w przeliczeniu na mięso w tonach/, tj. o 1,2 % więcej niż przed rokiem. W okresie 5 miesięcy skopione 23469 ten - o 7,9 % więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Skup mleka wyniósł, 14057 tys. l i był wyższy o 2,5 % niż w roku poprzednim. W okresie 5 miesięcy br. skopione 53822 tys. l mleka, co dało wzrost o 5,5 %.

Jaj skopione w maju br. 2749 tys. sztuk, co odnotowało się spadkiem 0,6 % w stosunku do maja roku ubiegłego. W okresie 5 miesięcy spadek ten był większy i wyniósł 31,1 %.

W skupie 4 zbóż /łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego/ wystąpił w maju br. spadek o 71,8, w porównaniu z rokiem poprzednim. W okresie VII. 86 r.-V.87 r. skopiono 56906 ton zboża - w okresie tym nastąpił również spadek / 20,2 % / w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Wykonanie zadań WPR na rok 1987 wynosi :

- w skupie żywa rzeźnego - 47 %
- w skupie mleka - 33,3 %
- w skupie 4 zbóż / za okres VII.86 r. - V.87 r., a więc za 11 miesięcy / - 81,3 %

BUDOWNICTWO

Produkcja podstawowa uspołecznionych przedsiębiorstw budowlano-montażowych w maju br., w cenach stałych, była o 9,2 % niższa niż przed rokiem. W okresie pięciu miesięcy br. spadek ten, w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego był jeszcze większy i wyniósł 11,8 %.

Przeciętne zatrudnienie w maju br. było o 1,4 % niższe niż przed rokiem, a w skali pięciu miesięcy niższe o 1,1 % niż w porównywalnym okresie z 1986 r.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne wyniosło 22446 zł i wzrosło o 20,7 % w stosunku do maja roku poprzedniego.

W skali 5 miesięcy ukształtowało się na poziomie 22215 zł, przy wzroście o 19,7 %.

Wydatność pracy mierzona produkcją podstawową na 1 zatrudnionego /ceny stałe/ była w maju br. niższa o 7,9 % niż przed rokiem, a w skali 5 miesięcy br. - o 10, 8 % niższa niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

W uspołecznionym budownictwie mieszaniowym oddano w maju 52 mieszkania / 215 izb, o pow. 3294 m² / co wyraża się spadkiem o 10,3 % do maja roku poprzedniego. W okresie 5 miesięcy oddano 143 mieszkania, i spadek ten w stosunku do analogicznego okresu 1986 r. jest jeszcze większy i wynosi - 20,6 %.

Zaawansowanie wykonania zadań WPR na rok 1987 kształtuje się na poziomie 16,1 %.

Dane za I.kwartał 1987r.

ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIE

Zatrudnienie w gospodarce uspołecznionej / w I kw. 1987 r. / wyniosło 53886 osób i wzrosło w stosunku do analogicznego okresu roku ub. o 1,8 %.

Wypłaty wynagrodzeń osobowych w gospodarce uspołecznionej /łącznie z wypłatami z zysku do podziału i nadwyżki bilansowej w spółdzielniach / wyniosło w I-wszysch kw. br. 3347 mln zł. i były wyższe w porównaniu do analogicznego okresu ub. roku o 583 mln zł, tj. o 21,1 %.

Przeciętne wynagrodzenie miesięczne z I kw. br.

na 1 zatrudnionego wyniosło :
- ogółem : 21706, wzrost do roku ubiegłego o 18,9 %

Przeciętna emerytura i renta w I kw. br. wyniosła 12 333 zł i wzrosła w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 31,6 %.

Wypłaty zasiłków i jednorazowych świadczeń z ubezpieczeń społecznych wyniosły w I kw. br. 408 mln zł powodując wzrost o 19,6 %.

(Opracowano na podstawie danych WUS)

Zestaw bibliograficzny (maj 1987 r.)

I. Zagadnienia międzynarodowe

1. Konserwatyzm zachodniemiecki. Ideologia i Polityka
4/87 str.126
2. Konferencja bezpieczeństwa i współpracy w Europie - "Wiedeń 86"
/ fragmenty tekstów wygłoszonych przez ministrów spraw zagranicznych państw uczestniczących w sesji inauguracyjnej spotkania "Wiedeń 86"/.
Prezentacje
4/87 str.40
3. Watykan na forum międzynarodowym.
Zagadnienia i Materiały
Nr 20/87
4. Plan Jaruzelskiego. Wkład Polski w bezpieczeństwo Europy.
Nowe Czasy
Nr 21/82 str.10
5. Republika Południowej Afryki.
Zagadnienia i Materiały
Nr 21/87
6. Zamach na demokracji. Argentyna.
Zagadnienia i Materiały.
Nr 18/87 str. 26

II. Zagadnienia ekonomiczno-gospodarcze

1. Drugi etap reformy. Cele - kierunki - rozwiązania.
Zagadnienia i Materiały
Nr 18/87 str.3
2. Drugi etap reformy - samofinansowanie,
Zagadnienia i Materiały
Nr 22/87 str.9
3. Reforma gospodarcza - zadania - perspektywy.
- II etap reformy - więcej przedsiębiorczości
- przedsiębiorczość w socjalizmie
- przedsiębiorstwo a nieefektywność
Nowe Drogi
Nr 4/87 str.81-101
4. Dyskusja nad reformą gospodarczą.
Fakty i Komentarze
Nr 20/87 str.3

5. Tezy w sprawie II etapu reformy gospodarczej.

Fakty i Komentarze

Nr 18 - 19

6. Samorząd załogi współgospodarzem u socjalistycznego przedsiębiorstwa. Samorząd pracowniczy a uspołecznienie zarządzania. System samorządowy w przedsiębiorstwie.

Nowe Drogi
Nr 4/87 str. 5-22

III. Zagadnienia ideologiczne.

1. Kryzys teorii demokracji.

Prezentacje
Nr 4/87 str. 23

2. O stosunku partii do tradycji.

Ideologia i Polityka
Nr 5-6/87 str. 22

3. Perspektywy dialogu między marksistami i katolikami.

Ideologia i Polityka
Nr 5-6/87 str. 33

4. Kilka uwag o pracy ideologicznej po X Zjeździe PZPR.

Ideologia i Polityka
Nr 5-6/87 str. 66

IV. Zagadnienia do szkolenia partyjnego.

1. Partia wobec religii i Kościoła.

Fakty i Komentarze
Nr 17/87 str. 3

2. Istota oddzielenia Kościoła od państwa.

Fakty i Komentarze
Nr 21/87 str. 18

3. Kwestia robotnicza a religia.

Ideologia i Polityka
Nr 4/87 str. 103

4. Polityka KPZR na arenie międzynarodowej w walce o pokój i postęp społeczny.

Ideologia i Polityka
Nr 4/87 str. 107

5. POP w zakładzie - partner czy kibic ?

Sugestie
Nr 5/87 str. 10

A. Weglera

Kierunki dyskusji

w sprawie II etapu reformy gospodarczej

Całą naszą energię winniśmy skierować na uzasadnienie i robienu tych rzeczy, które zrobić można, a nie na uzasadnianie, że tego zrobić nie można.

W dyskusji o reformie gospodarczej nie zapominajmy o odniesieniu się do dokumentów partyjnych, które stanowiły inspirowanie do wprowadzenia reformy, ciągłego jej doskonalenia i określenia ramowych założeń II-go etapu.

/ IX Zjazd, XIII Plenum KC, X Zjazd, Program PZPR, III Plenum KC i IV Plenum KC/

Odrzucić też trzeba taki sposób myślenia, że misją socjalizmu jest doganianie rozwiniętego kapitalizmu w ilości produkowanych

dóbr, gdyż jest to tylko część działań. Sednem zadań socjalizmu jest uzgadnianie stosunków społecznych, między określonymi grupami i jednostkami społeczeństwa oraz między społeczeństwem i przyrodą.

Mówiąc o uspołecznianiu działalności przedsiębiorstw trzeba również pamiętać, że przedsiębiorstwa mają nie tylko przukować ale także realizować określone cele społeczne wobec załogi i środowiska, w którym funkcjonują.

Nie można także zapominać, że wszystkie nie załatwią mechanizmy automatycznej regulacji gospodarki, że reformowanie wymaga przede wszystkim ogromnej pracy i wysiłku ze strony podmiotu naszego działania - ze strony ludzi !

Co zrobić, aby POP - podstawowe ogniwo partii - stało się silne i prężne ?

Moim zdaniem wystarczy właściwe posługiwanie się orężem, jakim jest Statut PZPR. Gruntownie określa on rolę, prawa i obowiązki podstawowej organizacji partyjnej i jej członków.

Na dziś, brakuje nam jednak tej umiejętności.

Dlaczego ?

Przyczyn jest wiele. O jednej

A ilu jeszcze mamy takich, którzy są bierni ?

Nie płacą składek partyjnych, nie uczestniczą w zebraniach, nie przejawiają żadnej aktywności ... I co ? I nic !

"Oczyszczać partię od ludzi, którzy wśliznęli się do niej /.../ - to wielka rzecz. Uczyni to partię /.../ awangardą mającą większe możliwości prowadzenia klasy do zwycięstwa wśród mnóstwa trudności i niebezpieczeństw" - pisał W. Lenin.

O SŁAŁOŚCI POP - INACZEJ

z nich pisałem w artykule "Awangarda awangardy" /Fakty Nr 4/87/.

Dzisiaj, słów kilka o jakości szeregów partyjnych. W. Lenin charakteryzując zasady organizacyjne partii nowego typu - a taką jest właściwie PZPR - zakładał, że musi ona być utożsamiana z awangardą klasy robotniczej i przodującymi odłamami innych grup pracujących. Ma być ona złożona wyłącznie z ludzi przodujących w społeczeństwie. Widzimy więc, że ze szczerą troską podchodził W. Lenin do ideowej czystości szeregów partii. Problem ten jest niezmiernie ważny w przypadku partii rządzącej. "Pokusa wstąpienia do partii rządzącej - pisał Lenin - jest w chwili obecnej ogromna /.../ nawet ludzie bardzo dalecy od wszystkiego, co proletariackie, zachycają się politycznymi sukcesami bolszewików". PZPR, od chwili swego powstania, jest partią rządzącą. Czy te zagrożenia nas więc nie dotyczą? Czy one nas ominęły ?

Na pewno nie !

Ale jest sposób, aby skutki, grożące partii, z tego tytułu, zmniejszać, a nawet eliminować. Musimy wzmacniać partię ludźmi myślącymi kategoriami "proletariackimi" i oczyszczać ją z ludzi przypadkowych i biernych.

Dyskusja o tym, jak uaktywnić POP, jak wzmocnić jej pozycję - nie przyniesie żadnych efektów, jeżeli nie pójdzie za tym konkretne działanie i wynikające z niego decyzje.

O umacnianiu POP nie mówi się przecież od dzisiaj. Jest to problem, którego od dawna nie umiemy rozwiązać. Nie możemy opierać się na wierze, która nie powinna przesłaniać nam - marksistom - naukowego pojmowania otaczającej nas rzeczywistości, że POP otrząsną się z letargu i niemocy. Według mnie jest to utopia ! Ta niemoc wynika, przede wszystkim z nieprzestrzegania zasad, o których wspominałem wcześniej. Dopiero usunięcie przyczyn fałszujących jakość szeregów partyjnych, może partię ożywić, gdyż pozbawi ją niepotrzebnego balastu.

Na jednym z przyjacielskich spotkań z towarzyszami z Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, padło pytanie - do towarzyszy radzieckich - czy mają Oni kłopoty z naborem do partii ? Trudno im było to pytanie zrozumieć. Nie mieściło się w Ich głowach, że za kandydatem do partii trzeba chodzić !

I dziwnym się, że wiele POP jest niemrawych ?

• Dariusz Daszkiewicz

Uchwała IV Plenum KC PZPR jednoznacznie odnosiła się do ograniczenia zbędnej biurokracji w naszej partii. Nadmierna ilość sprawozdań, informacji i analiz powoduje bowiem przeniesienie ciężaru pracy partyjnej z autentycznego działania na rzecz papierkowej roboty, która z oczywistych względów nie przynosi w środowisku efektów.

Jednak dla sprawnej pracy każdej podstawowej organizacji partyjnej konieczne jest założenie i prowadzenie oraz przechowywanie niezbędnych dokumentów, które właściwie sporządzane pomagają i systematyzują działalność organizacji.

- protokoły komisji skrutacyjnej, z wyboru Egzekutywy i I sekretarza POP,
- kartki z przeprowadzonych, tajnych wyborów,
- uchwałę zebrania.

2.

Dokumentem obrazującym w skróconej formie pracę partyjną w POP jest protokół z zebrania.

Protokół powinien być krótki, zwięzły a jednocześnie przejrzysty i rejestrujący wszystko to, co było w trakcie zebrania najważniejsze. W szczególności należy rejestrować w nim podjęte wnioski, decyzje i uchwały.

b. Listę składek partyjnych prowadzi i przechowuje osoba upoważniona przez Egzektywę POP - najczęściej skarbnik. Służy ona do kontroli wywiązywania się członków partii z obowiązku opłacania składek. Szczegółowe zasady prowadzenia listy składek członkowskich podane są na drugiej stronie okładki tej listy. Pobierając składkę wpisuje się jej wysokość do odpowiedniej rubryki listy składek, a wpłacający potwierdza to własnoręcznym podpisem. Dowody wpłat gotówki dla PKO /tzw. asygnaty kasowe/ przechowuje się w aktach organizacji i niszczy po pięciu latach. Wielu towarzyszy zadaje pytanie: "Zebraliśmy i wpłaciliśmy składki np. za miesiąc maj a Rejon wykazuje naszą zaległość?" Wyjaśniamy: Żeby składki zostały uznane za wpłacone bez zaległości należy je wpłacić do PKO przed upływem miesiąca, za który je zebrano. Za maj - do końca maja, za czerwiec do końca czerwca itd.

CO JEST POTRZEBNE W POP?

Co zatem jest najważniejsze?

1.

Działalność każdej POP zamyka się w określonej cesurze czasowej, określanej umownie kadencją. Jest to okres wyodrębniony dla celów organizacyjnych - nie zamyka działalności POP, która musi mieć cechy ciągłości.

Koniec kadencji służy natomiast dokonaniu ocen i podsumowaniu tego co dotychczas POP zrobiła, wytyczeniu dalszej drogi do działalności organizacji a także wybraniu nowych władz.

Dokumenty z takiego zebrania /zebrania sprawozdawczo-wyborczego/ są więc niezwykle ważne i powinny być przechowywane w odrębnej teozce.

Teozka taka winna zawierać:

- protokół z zebrania /lub z konferencji/,
- sprawozdanie z dotychczasowej działalności przygotowane przez ustępujące władze lub upoważniony przez zebranie zespół,
- referat programowy, określający kierunki dalszego działania POP,

Dobry protokół nie powinien zawierać obszernych streszczeń wypowiedzi i opisów nie stanowiących o treści zebrania. Czytając go winniśmy jednak mieć pełny obraz przebiegu zebrania.

Protokół powinien być obowiązkowo podpisany przez sekretarza podstawowej organizacji i protokółanta. Sporządza się go w dwóch egzemplarzach, z których jeden powinien być jak najszybciej dostarczony do instancji partyjnej /KM, KM-G, KG, KZ/. Jest to szczególnie ważne w przypadku gdy zebranie nie było obsługiwane przez towarzyszy z tych instancji, gdyż stanowi jedyne źródło informacji o tym, co było na zebraniu.

/Zgodnie z Instrukcją KC PZPR protokoły są przechowywane przez 5 lat w dokumentacji POP a następnie można je zniszczyć/.

3. Kolejne dwa dokumenty prowadzone przez każdą POP to:

- Spis członków i kandydatów PZPR,
- Lista składek członkowskich.

a. Spis członków i kandydatów PZPR jest odzwierciedleniem aktualnego ich stanu - zawierającym podstawowe dane personalne o towarzyszach i powinien być w pełni zgodny ze stanem ewidencji POP prowadzonym przez właściwy Rejon Ewidencyjny. Dane w spisie należy na bieżąco aktualizować. Dotyczy to przede wszystkim przybycia nowego towarzysza do POP lub odejścia do innej, ale także innych zmian, np. miejsca zamieszkania, zawodu, wykształcenia, pełnionych funkcji, przyznanych odznaczeń, kar partyjnych, itd.

Wszystkie dokumenty prowadzone przez POP winny być starannie przechowywane gdyż:

- stanowią obraz pracy każdej POP,
- są wewnętrznymi dokumentami partii, zawierają szereg danych o członkach,
- część z nich stanowi dokumenty natury finansowej.

W odpowiedzi na wiele pytań i wątpliwości wyjaśniamy, że podstawowe organizacje partyjne nie mają prawa posiadać i posługiwać się pieczęciami, na których jest nazwa partii - tak więc nie można używać pieczęci:

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza

Podstawowa Organizacja Partyjna

Spółdzielni Produkcyjnej w

natomiast może być:

Podstawowa Organizacja Partyjna

Spółdzielni Produkcyjnej w

Sprawy te reguluje "Instrukcja Sekretariatu KC PZPR w sprawie dokumentacji partyjnej w komitetach i organizacjach PZPR" dostępna w każdej instancji partyjnej.

Na zakończenie pragniemy przypomnieć towarzyszom, że szczegółowe zasady prowadzenia dokumentacji w POP zawarte są w "Poradniku dla Podstawowej Organizacji PZPR" wydanym przez KiW w 1984r.

RADUSŁAW CICHOCKI

Rząd przedstawił do ogólnospołecznej dyskusji "Tezy w sprawie II-go etapu reformy gospodarczej".

Naszym obowiązkiem - jako partii - jest ustosunkowanie się do tych propozycji. Możemy je akceptować lub okazać im dezaprobatę, ale musimy je znać i umieć argumentować swoje stanowisko wobec treści zawartych. Jest jeszcze czas, aby proponowane kierunki działań wzbogacić i doskonalić. Nie będzie takiej możliwości, kiedy staną się one dokumentem realizacyjnym. Wówczas będziemy odpowiedzialni za skuteczną realizację tego, co dziś wydiskutujemy.

winy stanowią o intensywnym rozwoju gospodarki, co powoduje obniżenie eksportu i przewagę produkcji o charakterze materiałowym i energochłonnym. Niezadawalająca jest również dotychczasowa struktura produkcji, co w konsekwencji nie pozwala na zaspokojenie potrzeb społecznych. Ciężą również bardzo dotkliwie spuścizny dekady lat siedemdziesiątych i początku osiemdziesiątych. Ograniczony został w sposób "drakoński" front inwestycyjny - dzisiaj jest on o 1/4 mniejszy niż w roku 1978. W sferze produkcyjnej spadek ten sięga prawie 1/3.

uzyskujemy dewizy, które są nam niezbędne do uzyskania importu.

Widzimy więc, że te zagrożenia są niezmiernie ważne przy rozpatrywaniu możliwości rozwoju naszej gospodarki.

Istnieją również zagrożenia w sferze psychologicznej. Więc jmyślimy o tym, jak podzielić wytworzone dobra, niż o tym - jak i kto ma je wytworzyć. Jest to skutkiem, jeszcze nie tak dawnego "życia na kredyt". Nasze, rozbujałe aspiracje nie zostały dotychczas skorygowane. To, że możemy podzielić tylko tyle ile wytworzymy - a nawet

Nie zmarnujemy tej szansy !

Zastanówmy się więc, jaką mamy obecnie sytuację w gospodarce? Jaką mamy możliwość wyboru? Czego winna dotyczyć społeczna akceptacja? Jaką mamy perspektywę?

Perspektywa.

Albo szybciej dojdziemy do równowagi gospodarczej, akceptując wynikające z "Tez" konsekwencje - o których szerzej w dalszej części artykułu - a w samian uzyskamy w miarę dobry rynek /konsumpcyjny, zaopatrzeniowy, pracy / albo brak akceptacji dla rygorów II-go etapu i wtedy życie z "garbem" niedostatków i zagrożeń oraz brak jakiegokolwiek szansy na rozwój.

Społeczna akceptacja.

Winna dotyczyć wszystkich obszarów, które stwarzają ludziom szansę i możliwości poprawy warunków życia i pracy. Możliwość wyboru.

Wynika ona z określonej perspektywy. A ta jest niezmiernie jasna i klarowna. Tylko rzecznicy głębokich, radykalnych zmian w naszej gospodarce mają szansę na lepsze jutro. Rzecznik klasy robotniczej i ludu pracującego, jakim jest nasza partia, był i jest inicjatorem rewolucyjnych zmian i z tej drogi nie zejdzie. Zdajemy sobie również sprawę z tego, że jest to szansa, której nie możemy przegapić i zmarnować.

A teraz, o obecnych realiach naszej gospodarki.

Można powiedzieć, że wyszliśmy z kryzysowego załamania. Produkcja przemysłowa od kilku lat ma tendencję wzrostową. Wysoki jest również wskaźnik wzrostu dochodu narodowego / 4-5 % /.

Odbudowaliśmy w dużej mierze rynek żywnościowy. Nie zadawała nas jednak struktura przyrostów w produkcji przemysłowej. Nie rozwijają się te gałęzie, które

W dalszym ciągu "węzłem gordym" jest nasze zadłużenie. Formalne zniesienie restrykcji w zasadzie niewiele zmieniło. Potrzebne są nam kredyty, przy pomocy których można by szybciej naszą gospodarkę "rozmieścić". Wyniszczający wpływ ma także inflacja. Budzi ona postawy destruktywne i destabilizujące. Strach przed wzrostem cen prowadzi do tego, że ludzie lokują swoje srebro w każdy towar, który jest aktualnie na rynku. Budzi to określone perturbacje społeczne, gdyż potrzeby społeczne w dalszym ciągu nie zostają zaspokajane, co wynika z braku wystarczającej ilości towarów. Taka sytuacja rodzi naciski na wzrost płas, który nie ma odzwierciedlenia we wzroście wydajności pracy i wydolności gospodarki. To z kolei wprowadza na rynek ogromny strumień pieniądza, który nie ma pokrycia w towarach. I tak koło się samyka. Nie mobilizuje to do żadnego oszczędzania i nie pozwala mówić o materialnej stabilizacji.

"Językiem wagi" mogą okazać się zagrożenia, które pozostają nadal w budownictwie i eksporcie do krajów kapitalistycznych. W budownictwie, bo posiadanie lub nie posiadanie własnego mieszkania stanowi bardzo czuły barometr nastrojów społecznych, a tym samym uzyskanie poparcia dla istniejących "gorbaczowskich" zmian w naszej gospodarce.

W eksporcie do k.k., gdyż rzutuje on na rozwój naszej gospodarki z trzech różnych względów:

- po pierwsze, poprzez eksport dynamizujemy rozwój rodzimych przedsiębiorstw i myśli technicznej;
- po drugie, możemy dokonywać spłaty zadłużenia, które niestety w dalszym ciągu rośnie;
- po trzecie, poprzez eksport

mniejszej, bo spłacamy zadłużenie - nie dociera do naszej wyobraźni. Do tego trzeba dodać, że nasze potrzeby globalne z dnia na dzień rosną. Jest nas coraz więcej do podziału wytworzonych dóbr /np. w stosunku do roku 1980 - o prawie 2 mln./ a odsetek tych co produkują, z roku na rok, zmniejsza się. Przybywa nam bowiem ludzi w wieku przed- i poprodukcyjnym, co niesie za sobą określone konsekwencje. Taki stan rzeczy pozwala na zbudowanie określonej triady, którą można by scharakteryzować stan naszej świadomości.

W określaniu potrzeb znajdujemy się w ścisłej czołówce najbardziej rozwiniętych krajów kapitalistycznych - w wytwórczości odcieramy się o wiele cech, które charakteryzują zapóźnione kraje, tzw. trzeciego świata - w wytwórczości potrzeb chcielibyśmy być już w komunizmie, gdzie ma obowiązywać zasada, "każdemu według potrzeb". Niestety w parze z tą triadą nie idzie zaangażowanie, stosunek do pracy, dyscyplina, troska o dobro społeczne, innowacyjność, itd.... Dotychczasowe rozważania pozwalają na stwierdzenie, że aktualna wydajność naszej gospodarki jest dużo niższa od jej potencjalnych możliwości, związanych z poziomem aparatu wytwórczego i kwalifikacjami pracowników.

Są to fakty, z którymi niestety, nie można dyskutować. Jeszcze obecnie nasz dochód narodowy jest niższy o 13 % niż w roku 1978.

Co udało się do dziś osiągnąć? Pierwszą próbą, zmiany niezadawalającego stanu gospodarki, była reforma zapoczątkowana na początku lat osiemdziesiątych. Powstały nowe regulacje prawne i finansowe, które są obecnie gwarantem reformy. Nastąpił zwrot w myśleniu o gospodarce. Inaczej pojmuje się już rolę państwa w gospodarce.

Większość przedsiębiorstw właściwie pojmując już swoją podmiotowość i działa po nowemu. W ubiegłym roku, po raz pierwszy, obniżyła się energochłonność i materiałochłonność produkcji. Drgnęła efektywność go podarowania, ale nie przyniosła jeszcze spodziewanych rezultatów i oczekiwanych zmian jakościowych w postaci wysokiej dynamiki wskaźnika efektywności.

Co stanęło na przeszkodzie w osiągnięciu założonych celów? Można wyróżnić trzy grupy przeszkód, oczywiście bez wdawania się w szczegóły, które zadecydowały o tym, że nie osiągnęliśmy tego, co założyliśmy.

Po pierwsze, kompromisy, które wyrażały się w powrotach do nawyków ekstensywnego rozwoju i "ochronie" zdobyczy socjalnych, Po drugie, wiele niesprzyjające warunki ekonomiczne w chwili wprowadzenia reformy.

Po trzecie, niesprawność mechanizmów regulujących działania, w nowych warunkach ekonomicznych i prawnych.

Co niesie za sobą drugi etap reformy?

Przed wszystkim, tworzy podstawy i narzędzia racjonalnych zachowań gospodarczych. W myśl zawartych w "Tezach" zapisów, zostanie upowszechniony rachunek ekonomiczny i zobiektywizowane jego parametry - co powinno stanowić przesłankę racjonalnego i efektywnego gospodarowania w przedsiębiorstwach. Zostaną one zmieszane do konsekwentnego przestrzegania zasad samofinansowania się i samodzielności. Dotacje i ulgi uznaniowe będą mogły być stosowane tylko w pewnych obszarach, które będą miały istotny wpływ na funkcjonowanie gospodarki - eksport, innowacyjność, obniżenie materiałochłonności. Przedsiębiorstwo stanie się odpowiedzialne nie tylko za wyniki gospodarcze, ale także za załogę, bo brak postępu w gospodarowaniu prowadzić będzie do upadłości takich zakładów.

Właściwe funkcjonowanie przedsiębiorstw, to również jeden z podstawowych elementów prowadzących do wyhamowania, a może nawet wyeliminowania inflacji, która przecież tak destabilizująco wpływa na gospodarkę i zachowanie społeczeństwa.

Mrzonką jest bowiem myśl, że inflację ograniczymy decyzją premiera czy I sekretarza KC.

A z kolei ograniczenie inflacji to kolejny krok ku właściwym warunkom w funkcjonowaniu mechanizmów efektywnościowych. Potrzebna jest jednak twarda dyscyplina finansowa w stosunku do przedsiębiorstw, i w nich samych, porównywalność wskaźników - wydajności, płac, zużycia materiałów i energii - a to dopiero wpłynie na wzrost efektywności i prowadzić będzie do stopniowego ograniczania poziomu inflacji. Ten problem

stanowi neuralgiczny punkt drugiego etapu reformy.

Można akcentowana jest w "Tezach" potrzeba i konieczność przywrócenia równowagi w gospodarce. Osiągnięcie tego celu stworzy wreszcie sytuację, gdzie nabywca będzie miał faktyczną przewagę nad producentem.

Od czego zacząć równoważenie gospodarki?

Najłatwiej chyba zacząć walkę z nierównowagą na rynku pracy. Tutaj przewagę ma ten, kto proponuje swoje usługi. Zgłaszający chęć podjęcia pracy ma do wyboru wiele ofert, w których może wybierać jak młoda i ładna panna.

A powoduje to taką sytuację, że przedsiębiorstwa licytują się w kwestiach płac, obniża się dyscyplina pracy i zwiększa się fluktuacja kadr.

Potrzebna jest więc racjonalizacja zatrudnienia. Drogą do tego jest atestacja i ostatnio wprowadzony próg 12 %, który nie zabrania podnoszenia płac indywidualnych, a ogranicza tylko środki na płace w skali danego przedsiębiorstwa. Tam, gdzie ograniczy się zatrudnienie można środki przeznaczyć na płace dla najlepszych, a jednocześnie pozbyć się pracowników zbędnych. W tym zakresie idą również proponowane rozwiązania prawne zawarte w zmianach "Kodeksu Pracy". Istotnym elementem musi być otwarcie pola przedsiębiorczości przedsiębiorstwom. Wiązał się z tym będzie unowocześnienie struktur organizacyjnych z zachowaniem dowolności i elastyczności, a także wyeliminowanie przeróżnych procedur biurokratycznych. Nowe rozwiązania prawno-finansowe pozwolą na przepływ środków rzeczowych i finansowych między różnymi przedsiębiorstwami, co pozwoli na efektywne ich wykorzystanie. Powstaną nowe możliwości dysponowania funduszami poprzez obligacje, akcje i różnego rodzaju giełdy. Zwiększona będzie samodzielność w handlu zagranicznym i określaniu kierunku postępu technicznego wraz z korzystaniem z funduszy na ten cel przeznaczonych. Konsekwentne trzymanie się tak obranego kierunku pozwoli na demonopolizację, wysokie materialne honorowanie ludzi dobrej pracy wraz ze społeczną akceptacją "człowieka sukcesu" - co w efekcie zmieni stosunek do pracy, a o to przecież chodzi!

Czy to wszystko przyjdzie nam łatwo?

Na pewno nie!

Świadomości nie da się bowiem zmienić jednym czy drugim zapisem prawnym. Jest to głęboki proces powiązany z dyskusją, argumentacją i przekonywaniem. Istnieje bowiem jeszcze wiele działań, które można nazwać "luksusem bezkonfliktowości",

a które są nieretną, godzeniem się z zaszczością, obawą przed podejmowaniem ryzyka. Ciągłe istnienie wiara, że jak będzie w przedsiębiorstwie źle, to przyjdzie KTOS i uzdrowi sytuację, że najlepiej nie różnicować płac, bo można się pewnej grupie, najczęściej nierobom, parazić. Ale brak wyobraźni, że tym samym krzywdzi się tych, co pracują dobrze - że właśnie oni tracą poczucie sprawiedliwości społecznej, że obniża się u nich bariera motywacyjna, powstaje dysonans poznawczy - tak trudny do przezwyciężenia. Wszystkie takie działania stanowią później sumę "niemożności", które trudno relegować ze sposobu naszego myślenia i działania.

Są również i inne zagrożenia, dla których w społecznej debacie musimy uzyskać akceptację.

! Nie ulega wątpliwości, że obiektywizacja cen, szczególnie dokonane w krótkim okresie czasu, musi pociągnąć za sobą ich znaczny wzrost - szczególnie tam, gdzie dziś trafiają dotacje. Urealnianie poziomu płac, do wzrostu wydajności pracy, a więc efektów pracy, w wielu dziedzinach wyhamuje ich wzrost, a w innych ten wzrost znacznie powiększy.

Mogą wystąpić perturbacje produkcyjne i społeczne związane z upadkościami przedsiębiorstw, które dopiero w dłuższym czasie będą rekompensowane przez wyższą efektywność i zmianę struktury zatrudnienia. Niezmiernie ważnym będzie również pogarszanie się sytuacji materialnej grup pracowników nieefektywnie pracujących lub pracujących w źle funkcjonujących przedsiębiorstwach.

Ale czy mamy jakieś inne wyjście?

Kroczyć drogą regresu prowadzącą do nikąd?

Powtórzę raz jeszcze - radykalne reformy, to nie tylko potrzeba, to szansa, której nie możemy zmarnować. To również nasze być albo nie być!

M. ZŁOMANIEC

V A D E M E C U M

Już Karol Marks i Fryderyk Engels w "Manifestie Komunistycznym" postawili tezę, że organizowanie się proletariatu w klasie jest próbą organizowania partii politycznej. Wiązali genezę partii proletariackiej z rozwojem klasy robotniczej.

W statucie I Międzynarodówki Karol Marks pisał, że "w swojej walce przeciw zjednoczonej władzy klas panujących proletariat może działać jako klasa tylko przez zorganizowanie się w odrębną partię polityczną przeciwstawiającą się wszystkim starym partiom utworzonym przez klasy posiadające".

U podstaw marksistowskiej koncepcji partii leży teoria naukowego socjalizmu, rewolucyjny program i rewolucyjne organizacje. Ta koncepcja stała się punktem

Taktyka - to cele etapowe, wynikające z aktualnego układu sił sojuszków politycznych i sytuacji międzynarodowej. Cele strategiczne są więc bardziej stabilne i wynikają z nauki marksizmu-leninizmu. Cele taktyczne dopuszczają rozwiązania kompromisowe.

Elementem podstawowym w realizacji celów politycznych partii jest charakter więzi przedstawicieli klasy robotniczej ze swoją partią. W. Lenin przestrzegał przed tym, że wszyscy identyfikują się z partią, głosił potrzebę powierzenia funkcji ludziom do tego przygotowanym, ale podkreślał wymóg konieczności utrzymywania ścisłej więzi działaczy partii z klasą robotniczą przez działalność zawodową, formy konsultacji oraz kontakty nieformalne.

Zasada awangardowości partii

Określenie partii komunistycznej jako awangardy klasy robotniczej wynika z dziejowej roli klasy robotniczej, jako głównej siły w walce rewolucyjnej.

Przez pojęcie partii awangardowej W. Lenin rozumiał partię złożoną z ludzi przodujących w społeczeństwie, tych spośród mas pracujących, którzy wyróżniają się społeczną i polityczną dojrzałością, żarliwością ideologiczną, aktywną postawą w życiu, bezwzględną zgodnością słów i czynów, przestrzeganiem norm moralności socjalistycznej tych, którzy są naturalnymi przywódcami środowisk dzięki łączeniu kryteriów ideowości i kwalifikacji zawodowych.

LENINOWSKIE ZASADY

wyjścia prac W. Lenina, który sformułował tzw. koncepcję "partii nowego typu". Trzon tej koncepcji stanowiła teza o politycznej aktywizacji mas oraz konieczność ukształtowania rewolucyjnej awangardy klasy robotniczej, którą może być tylko partia proletariacka.

Jakie są ogólne założenia teoretyczne koncepcji partii nowego typu?

Zasady organizacyjne są podporządkowane treściom programowym, specyfice zadań oraz sytuacji historycznej i społecznej, w której partia działa - normy są natomiast ukształtowane w oparciu o rewolucyjną teorię i praktykę.

Na leninowskie zasady funkcjonowania partii składają się:

- zasada awangardowości partii,
- zasada członkostwa,

Zasada członkostwa

Przyjęcie poprzedniej zasady powoduje, że problem członkostwa partii staje się podstawowym. Skład partii decyduje o walorach partii. W partii typu leninowskiego /PZPR/ obowiązują wymogi selektywnego doboru członków. Winni

Partia jednością

Rewolucyjnej teorii

Prowadzącej do celu taktyki

Określonej struktury organizacyjnej

Bez rewolucyjnej teorii nie jest możliwy ruch rewolucyjny

Rewolucyjna partia proletariatu nie będzie godna swej nazwy póki się nie nauczy zespalać przywódców z klasą i masami w jedną całość, w coś nierozzerwalnego /.../

Na organizacyjne zasady partii składają się:

Zasada awangardowości

Zasada członkostwa

partii wg Zasada budowy organizacji partyjnych

Zasada centralizmu demokratycznego

Z przedstawionymi zasadami łączy się ściśle problem strategii i taktyki partii.

Strategia - to ustalenie jej generalnej linii politycznej, głównego kierunku walki politycznej proletariatu i jego stosunku do innych klas i sił społecznych.

- zasada terytorialno-produkcyjnej budowy partii opartej na systemie organizacji podstawowych,
- zasada centralizmu - demokratycznego.

do niej należeć świadomi politycznie, aktywni społecznie i ofiarni zawodowo ludzie pracy. Jednoczą się oni / w partii/, aby służyć narodowi i socjalizmowi. Wstąpienie do partii oznacza dobrowolne przyjęcie większych obowiązków i odpowiedzialności, podporządkowanie się wymogom Statutu i

K A N D Y D A T A

normom wewnątrzpartyjnym. Każdy członek partii zobowiązany jest do umacniania autorytetu swojej organizacji / nie tylko na zebraniu /, prezentowania i obrony linii partii, udziału w działalności POP oraz wykonywania zadań indywidualnych. Wstąpienie w szeregi partii nie jest indywidualną wolą wstępującego. Osobista deklaracja ma istotne znaczenie, jest wyrazem dojrzałości politycznej i chęcią czynnego udziału w życiu partii - jednak nie jest czynnikiem decydującym. Tym czynnikiem jest POP i członkowie rekomendujący oraz nadrzędna instancja partyjna. Ważną kwestią jest "czystość szeregów partyjnych". Intencją tej dyrektywy jest zapobieganie przenikania do szeregów partyjnych ludzi ideowo obcych, niszczoiliwych.

nia interesów lokalnych z ogólnospołecznymi. Oparcie pracy partii na systemie podstawowych organizacji umożliwia aktywizację jej członków, utrzymanie dyscypliny partyjnej i kierowanie całym mechanizmem partyjnym przez centralne władze partii. POP są głównym organizatorem dwustronnej więzi z klasą robotniczą i innymi warstwami ludzi pracy, węzłowym ogniwem w realizacji polityki partii i zdobywania dla niej poparcia mas, szkołą aktywności społecznej i demokracji socjalistycznej. /Zgodnie z tym założeniem POP tworzy się w miejscu pracy. Przedsiębiorstwo czy instytucja stanowią ważne ogniwo organizacji społeczeństwa /. Natomiast organizacja wyższego szczebla zbudowane są w układzie terytorialnym.

ronie swojego stanowiska, różniącego się od woli większości oraz od przyjętych zgodnie ze statutem uchwał nadrzędnych, nie zwalniają ich z obowiązku realizacji tych uchwał,

- dyscyplina partyjna w równym stopniu obowiązuje wszystkich członków partii oraz wszystkie organizacje i komitety partyjne,
- zebrania są prawomocne przy udziale ponad 50 % członków, a konferencje przy udziale ponad 2/3 członków,
- wszystkie władze pracują kolegialnie / nie zdejmuje to odpowiedzialności indywidualnej za ich realizację /,
- wszystkie organa wykonawcze ponoszą odpowiedzialność przed organizacjami i komitetami, które je wybrały, podlegają ich ocenie i zobowiązane są składać im

FUNKCJONOWANIE PARTII

Do partii winno się przyjmować ludzi sprawdzonych, godnych tego, społecznie zaangażowanych - pozwala to na zachowanie wysokiej rangi członkostwa partii i określoną pozycję partii w społeczeństwie. Zasada terytorialno-produkcyjnej budowy partii, opartej na systemie organizacji podstawowych

Statutowy obowiązek przynależności członków partii do POP, jest kolejną fundamentalną zasadą partii typu leninowskiej. Partia tworzy swoisty system POP, między którymi występuje skomplikowana i różnorodna sieć powiązań i zależności organizacyjnych. Organizacje te tworzy się według zasady produkcyjno-terytorialnej. W każdej jednostce produkcyjno-terytorialnej dąży się do utworzenia POP. Zasada ta wynika stąd, iż partia kształtuje i realizuje swój program oraz linię polityczną poprzez aktywny udział swych członków, zorganizowanych w POP. POP stanowi zasadnicze ogniwo organizacyjne partii. Każdy członek partii należy do POP i przede wszystkim w niej realizuje swe prawa i obowiązki.

POP ponoszą przed partią odpowiedzialność za realizację uchwał Zjazdu i Programu partii, za przestrzeganie zasad statutowych, kształtowanie odpowiedniej atmosfery społeczno-politycznej wśród pracowników, z którymi współpracuje. W centrum uwagi POP znajdują się muszą wszystkie różne problemy społeczne, polityczne i gospodarcze - sprawy gospodarczości, efektywności i jakości pracy, racjonalnego wykorzystania majątku narodowego, kompetentnej pracy administracji czy realizacji zasad polityki kadrowej. Podejmując je, POP kierować się winny zasadą kojarze-

Centralizm demokratyczny

Fundamentem leninowskiej koncepcji partii nowego typu jest centralizm demokratyczny. Scentralizowana struktura partii stanowi szczególnie ważną dyrektywę teoretyczną i polityczno-organizacyjną w budowie partii rewolucyjnej, której podporządkowano zasady omówione poprzednio. Model partii scentralizowanej wynika z istoty ruchu komunistycznego - jako wyraziciela klasowych zadań i historycznych celów proletariatu.

Centralizm warunkuje siłę partii i realizację zamierzonych celów. Organicznie z nim związany jest wymóg demokratyzmu. Polega on na utożsamianiu poglądów członków partii w sprawach społecznych z celami partii jako całości, z jej ideologią i programem. Tak zorganizowana koncepcja działania partii eliminuje możliwość uprawiania w jej szeregach działalności i krytyki z pozycji antypartyjnych i frakcyjnych, sprzecznych z programem partii. Dyskusja i ściąganie się poglądów winny prowadzić do optymalnych uzgodnień, najbardziej przydatnych z punktu widzenia klasowych interesów robotników.

Zasada centralizmu demokratycznego jest wyrażona w następujących normach funkcjonowania partii :

- wszystkie władze partyjne wybierane są w sposób demokratyczny, zgodnie z zasadami statutu,
- mniejszość podporządkowuje się uchwałom większości i w sposób zdyscyplinowany je realizuje. Każdy członek partii zachowuje prawo prezentowania własnego poglądu w dyskusjach partyjnych. Odwołanie się organizacji i komitetów partyjnych oraz członków w ob-

sprawozdanie ze swej działalności, - członkowie władz partyjnych każdego stopnia zobowiązani są informować o swej działalności macierzyste POP,

- uchwały instancji i organów wykonawczych wyższego szczebla muszą być realizowane przez komitety niższego szczebla - uchwały sprzeczne z zasadami ideowymi, programem lub statutem partii podlegają uchyleniu przez nadrzędny komitet,
- organizacje i komitety samodzielnie podejmują uchwały dotyczące ich środowiska i terenu działania, a także w sprawach działalności partii,
- komitety są nadrzędne do wybranych przez siebie organów wykonawczych oraz pracowników politycznych, którzy pracą programują, organizują, kontrolują i oceniają,
- wszystkie komitety są obowiązane do utrzymania więzi z organizacjami partyjnymi oraz konsultowania z nimi projektów uchwał o szczególnym znaczeniu, rozpatrywania wniosków i postulatów członków partii - informowania o sposobie ich załatwiania,
- komitety i organizacje partyjne zobowiązane są do przestrzegania zasad jawności życia partyjnego do informowania członków partii, o uchwałach i decyzjach wszystkich władz partyjnych i o swojej pracy,
- wszystkie komitety i organizacje partyjne zobowiązane są do systematycznej kontroli uchwał podjętych w partii,
- demokracja w partii to także prawo każdego członka do nieskrępowanej dyskusji i krytyki na forum partii, oceny własnej pracy i postawy, a także innych członków organizacji partyjnej i władz wszystkich szczebli.

... z doświadczeń POP

Szkoła Podstawowa, godz. 14³⁰ [25.05]

Kiedy wchodziłem do szkoły, zabrzmiał w niej ostatni dzwonek, Roześmiane dzieciaki gorączkowo zapinały tornistry i po ciężko przepracowanym dniu wracali do domu.

Wakacje o jeden dzień już bliżej...

Sekretarz POP, tow. Jadwiga Sawicka, znalazłem bez trudu. Jest ona jednocześnie dyrektorem szkoły.

Do zebrania pozostało jeszcze kilkanaście minut. Wykorzystuję je na zebranie podstawowych danych o szkole.

- Uczy się w niej 336 uczniów, w 15 oddziałach.

- Pracuje w szkole 20 nauczycieli, w tym tylko 2 mężczyzn.

- POP liczy 5 towarzyszek, w tym 2 kandydatki, i powstała w okresie ostatniej kampanii sprawozdawczo-wyborczej.

że wszystkie imprezy i uroczystości, które są organizowane w szkole zawierają elementy wychowania patriotycznego. Omawia sposoby eksponowania ich na lekcjach przedmiotowych, szczególnie języka polskiego, historii, wychowania obywatelskiego i środowiska. Wskazuje także na trudności, które wynikają z niedalekiej przeszłości. Nie wszystko również się udaje. Ostatnio zaproszono np. przedstawicieli LWP z pobliskiej jednostki - zapraszali ich harcerze - i nic z tego nie wyszło. Trudno było potem wytłumaczyć młodzieży, że przeszkodziły temu bardziej pilne zadania wojskowe.

Tak, nie wszystko jeszcze nam wychodzi - mówiła następnie tow. Jolanta Wałach - ale nie zapominamy jakie mamy zadania

rozwiązywania spraw gospodarczych, gdyż towarzyski uznali, że są one ważne dla specjalistów, którzy będą wdrażali reformę. W dyskusji towarzyski uznali, że:

- reforma dotychczasowej reformy jest nie tylko szansą ale i koniecznością,
- tempo dochodzenia do równowagi gospodarczej winno być jak najszystsze,
- przebudowa struktury cen winna być dokonana w ciągu 1-go roku,
- znowelizować trzeba prawo pracy tak, aby wymusić zmianę stosunku do pracy,
- określić trzeba czas, w którym nastąpi zdecydowana poprawa efektywności gospodarowania - co wiąże się z zarysowaniem ludziom realnej perspektywy, pokazanie lepszego jutra kosztem dzisiejszych wyrzeczeń.

W swoich wypowiedziach wyrażali również towarzyski obawę o to, czy i jak zostaną pogodzone wyrażne sprzeczności, które wynikają z treści "Tez".

Te obawy, to :

- spóżyte zbiorowe i spóżyte indywidualne,

MAŁASZEWICZE

To, że budynek jest duży, czysty, że wokół jest zielono, zagospodarowany teren, dużo urządzeń sportowych - zdążyłem zauważyć sam. Czuł tu rękę prawdziwego gospodarza. Przestają się dziwić, że dyrektora wybrano sekretarzem POP. Wydaje mi się, że wybierano bez klucza - najaktywniejszego, a raczej najaktywniejszą! Punktualnie o 14,30 zaczynamy. Sekretarz POP przedstawiła porządek zebrania :

1. Realizacja zadań w zakresie patriotycznego wychowania młodzieży.
2. Jak określa rolę POP Statut PZPR - to temat szkoleniowy.
3. Omówienie tez w sprawie II-go etapu reformy.
4. Sprawy różne.

Nikt nie ma uwag do zaproponowanego porządku. Formalne, kto jest za? Porządek przyjęto. Nieobecna jest towarzyska, która ma referować pierwszy temat / jest chora/, ale postanowiono dokonać omówienia bez wstępnego wprowadzenia. W tym gronie - mówi sekretarz POP - nie widzę potrzeby mówienia o sensie działania w zakresie wychowania patriotycznego, są to rzeczy oczywiste. Będziemy mówili tylko o tym, co zrobiliśmy i co jeszcze możemy zrobić. Do omówienia zamierzeń rządu, co do dalszego reformowania gospodarki zostaje "wyznaczony" niżej podpisany.

Nie mam wyjścia - wyrażam zgodę. Z obserwatora, który chciał zrelacjonować jedno z wielu zebrań POP, muszę przeobrazić

się w aktywnego uczestnika partyjnej dyskusji. Cóż służba nie drużba. Pracownik polityczny ma przede wszystkim POP pomagać. Traktuję to więc jako jedną z form pomocy.

Przechodzimy do meritum sprawy.

Tow. Jadwiga Chwałek zwraca uwagę,

jako szkoła. Nikt nie zdjął z nas obowiązku walki o umysły młodzieży. Widzę jednak potrzebę rozszerzenia kontaktów z rodzicami. Trzeba zapraszać ich nie tylko na "wielkie" uroczystości szkolne, ale również na te skromne. Poprzez zaangażowanie ich w nurt działań szkoły, będziemy mogli włączyć ich w jednolity nurt kształtowania patriotycznych postaw młodzieży. Kolejna tow. zabierająca głos w dyskusji zwróciła uwagę na potrzebę integracji z najbliższym środowiskiem, które jest kopalnią wzorców do zaprezentowania młodzieży szkolnej.

W dyskusji padły również słowa krytyki pod własnym adresem i swojej szkoły. Nie ukrywano swoich słabości - postanowiono je rozwiązać siłami POP.

Przy omawianiu punktu drugiego szczególna rola przypadła tow., które są jeszcze kandydatkami w naszej partii. To one dzieliły się z zebraniem swoją wiedzą o roli POP. Dzieliły się także wątpliwościami, które zebranie rozwiewało na miejscu. Ciekawa to, i ohyba jeszcze rzadko spotykana praca z kandydatkami. Wydaje mi się, że przynosi większe efekty niż szkolenie kandydatów prowadzone przez instancje czy ROPP - a przy okazji uczy się i inni. Wiedzy nigdy nie jest za dużo!

Rozmowa o roli POP wiązała się także z zakończonymi dwa dni wcześniej obradami IV Plenum KC PZPR / Taki sposób samokształcenia polecam innym POP - M.Z./.

Kolejny temat, to "Tezy w sprawie II-go etapu reformy" Szczególną uwagę poświęciliśmy kierunkom i celom proponowanych zmian w gospodarce, oraz zasadom wdrażania II-go etapu reformy. Mniej uwagi lub omińliśmy poświęciliśmy sposobom i metodom

- skutki pogoni za pieniądzem a zaangażowanie w działalność społeczną,
- przyjmowanie cech gospodarki wolnokonkurencyjnych, a rola planowania w gospodarce socjalistycznej.

W ramach dyskusji o "Tezach" mówiono także o randze i roli nauczyciela i zawodu nauczycielskiego. Stwierdzono, że w dalszym ciągu nie jest on doceniany. Trafiają do szkół ludzie po negatywnej selekcji, wielu nie ma przygotowania zawodowego, brakuje właściwej motywacji, itd... Wiele prawdy w tych gorzkich słowach. Przecież od nauczycieli zależy przede wszystkim, jakie będzie przyszłe pokolenie naszej socjalistycznej Ojczyzny. Mam wrażenie, że występuje tu brak wyobraźni w stosunku do naszej niedalekiej przyszłości. Pieniądz i gospodarka nie może przesłaniać spraw właściwego wychowania i kształcenia młodzieży, gdyż ona będzie realizatorem dzisiaj postawionych celów. W celu poszerzenia swoich wiadomości o II-gim etapie reformy zebranie zobowiązało członków POP do gruntownego przestudiowania "TEZ".

W sprawach różnych, sekretarz POP poinformowała o realizacji wniosków i uchwał z wcześniejszych zebrań. Członkowie POP złożyli krótkie informacje, jak realizują swoje zadania indywidualne. Podano również tematykę następnego zebrania. Na zakończenie przyjęto do realizacji wnioski wynikające z treści zebrania i żywej dyskusji. Mam wrażenie, że głybszymi mieli więcej takich POP, to niepotrzebne byłoby nam IV Plenum KC w sprawie wzrostu roli POP w życiu społeczno-politycznym i gospodarczym Polaki ludowej.

(M.Z.)

Pojęcie używane w materializmie historycznym oraz teorii państwa i prawa do określenia pewnej fazy rozwoju państwa socjalistycznego. Obejmuje ona okres od zdobycia władzy państwowej przez klasę robotniczą do zbudowania państwa rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego / państwo socjalistyczne /. W tym czasie władza państwowa wykorzystywana jest do ograniczania i wypierania kapitalistycznych form życia społecznego - w zakresie własności, zasad organizacji pro - dukcji, w sferze politycznej, a także w sferze ideologii.

Związkiem Komunistów a francuskimi emigrantami - blankistami i przedstawicielami lewego skrzydła czartystów, a następnie w wielu różnych rozprawach i w różnym kontekście problemowym określali jej cele i zadania.

Systematyczny wykład nauki Marksa i Engelsa o d.p. poszerzony o własne koncepcje teoretyczne dał W. I. Lenin w rozprawach: Państwo a rewolucja i Rewolucja proletariacka a renegat Kautsky. Lenin, broniąc idei d.p. przed atakami rewizjonistów, bronił klasowej teorii państwa. W każdej bowiem formacji społeczno-ekono-

listycznego.

D.p. nie tylko nie jest zaprzeczeniem demokracji, ale - wręcz przeciwnie - od chwili swego powstania stanowi załączek budowy demokratycznego ustroju społecznego zarówno w sferze politycznej / demokratyczny ustrój polityczny/, jak i gospodarczej / różne formy samorządu społecznego/ oraz społeczno-kulturalnej. Socjalizm w swym założeniu i ze swej istoty społecznej jest ustrojem o charakterze demokratycznym, demokracja socjalistyczna przyjmuje jednak, ze względu na zmieniające się

DYKTATURA PROLETARIATU

Państwo w tym okresie skierowane więc jest przeciwko klasie kapitalistycznej, dyktuje jej określone, coraz węższe ramy działania i w tym wyraża się dyktatorski charakter jego władzy. Państwo - wbrew pozorom - nie jest neutralnym arbitrem w walce klasowej / nigdy w zasadzie takiej roli, gdy chodzi o efekt finalny jego działalności, nie pełni /, lecz pozostaje instrumentem panowania określonej klasy społecznej i używane jest do określonych, klasowo zdeteminowanych celów społecznych.

Określenie d.p. / a więc dyktatura klasy społecznej / nie dotyczy więc stylu i form działania aparatu państwowego. Państwo d.p. może mieć, jak to wykazało dotychczasowe doświadczenie, różną formę, zarówno, gdy chodzi o strukturę naczelnych organów, styl rządzenia / reżim polityczny/, jak i budowę terytorialną państwa.

W języku potocznym i politycznym termin dyktatura i przymiotniki odeń tworzone używane są również do określenia formy rządów będących zaprzeczeniem demokracji lub jej istotnym ograniczeniem. Ze względu na taki balast semantyczny terminu "dyktatura" określenie naukowe "d.p." rodzi powyższe skojarzenia znaczeniowe, co prowadzi do wręcz opacznej jej rozumienia. To jest główny powód, dla którego terminu tego używa się dziś raczej w języku nauk politycznych natomiast rządzącej w języku praktyki prawnopolitycznej. Np. w Konstytucji PRL tego terminu nie ma ani obecnie, ani nie było przed nowelizacją w 1976 r., choć bez trudu można z niej wyinterpretować tezę, iż określa ona zasady działania państwa d.p.

Po raz pierwszy określenia "d.p." użyli K. Marks i F. Engels w dokumencie politycznym z 1850 r. traktującym o porozumieniu między

klasowym podmiotem władzy politycznej jest tylko określona, dominująca ekonomicznie klasa / lub klasy / społeczna zajmująca w globalnym społeczeństwie hegemoniczną pozycję. System dwuwładzy klas antagonyzujących jest zjawiskiem nietypowym i krótkotrwałym, likwidowanym przez rewolucję lub kontrrewolucję.

Dyktatura klasy społecznej jest zawsze wyrazem ograniczeń / niekoniecznie formalnoprawnych / przeciwnika klasowego. Historia dowodzi, że formy urzeczywistnienia tak pojętej dyktatury były różne, w związku z tym różne były formy ograniczeń klas podporządkowanych. Lenin bronił stanowiska, iż proletariąt ma również prawo do urzeczywistnienia władzy w sposób adekwatny do okoliczności. Dowodził, że proletariąt nie może być niewolnikiem jednej, wypracowanej przez minioną epokę formy i że ma prawo do ograniczenia demokracji w stosunku do obalonej klasy burżuazyjnej / Rewolucja proletariacka a renegat Kautsky /.

Naukę o d.p. Lenina można ująć syntetycznie w następujących tezach : d.p. jest :

- 1/ władzą polityczną klasy robotniczej,
- 2/ władzą sprawowaną w sojuszu z klasami i warstwami pośrednimi / chłoptwo, drobniemieszczanostwo, inteligencja lub innymi warstwami w zależności od warunków społecznych, w jakich dokonuje się rewolucja socjalistyczna,
- 3/ władzą sprawowaną w warunkach pełnienia przez partię marksistowsko-leninowską kierowniczej roli,
- 4/ władzą sprawowaną w okresie przejściowym / od zdobycia władzy do zbudowania socjalizmu,
- 5/ władzą wykorzystywaną do zbudowania społeczeństwa socja-

podłoże społeczno-ekonomiczne i tym samym ze względu na warunki swego działania, inne instytucjonalne kształty niż demokracja burżuazyjna.

D.p. jak potwierdza to praktyka polityczna państw socjalistycznych, nie toleruje działania zorganizowanej politycznie opozycji burżuazyjnej / pluralizmu politycznego/, wolnej gry sił politycznych, funkcjonującej w sposób ukształtowany w burżuazyjnej formie parlamentarnej, uznanej przez politologów burżuazyjnych za nieodzowny warunek funkcjonowania jakiegokolwiek demokracji.

Spór o pojęcie d.p. obok innych przyczyn może być również stymulowany często spotykanym w literaturze traktowaniem idei klasyków w oderwaniu od całości kształtu ich poglądów, cytologicznie. Opierając się na oderwanych od kontekstów historycznych cytatach można znaleźć zarówno argumenty przemawiające za tym, że pojęcie d.p. odzwierciedla istotę władzy politycznej państwa okresu przejściowego, a nie formę rządu, jak i za tym, że chodzi tu również o określony, specyficzny sposób wykonywania władzy, połączony z mniejszymi lub większymi odstępstwami od procedur demokratycznych w stosunku do klasowej wrogiej opozycji / por. zwłaszcza W.I.Lenin, Uwagi do drugiego projektu programu Plechanowa, Państwo a rewolucja, Rewolucja proletariacka a renegat Kautsky /.

Z całości kształtu twórczości klasyków marksizmu wynika, iż chodziło o ten pierwszy, szerszy sens, obejmujący również takie formy, w których owe ograniczenia demokratyczne mogą występować. Jest rzeczą zrozumiałą, że państwo d.p. może urzeczywistniać się w różnych postaciach formalnoorganizacyjnych i prawnych.

Słownik filozofii marksistowskiej, WP 1902.

Książka z rekomendacją

Tolerancja - Kościół - Państwo,
KAW 1986, Nakład, 12 tys.

Chcecie zapoznać się z problematyką światopoglądową? Sięgnijcie po wydawnictwo, które rekomendujemy Wam w dzisiejszym numerze. Jest to zbiór wypowiedzi, które ukazywały się na łamach miesięcznika "Pokolenie". Ich autorzy mają na swoim koncie wiele prac o charakterze naukowym, które odnoszą się do tej problematyki.

Edward Grzelak wypowiada się na temat społecznego sensu rozdziału Kościoła od państwa. Stanisław Markiewicz mówi o skutkach ideowo-politycznych wynikających z programu wychowawczego

Kościół. Józef Jaron zastanawia się czym jest właściwie tolerancja i komu ma ona służyć.

Adam Piekarski pokazuje zarys konfiguracji Kościoła i socjalizmu i omawia mniejszości wyznaniowe w Polsce.

Eugeniusz Rafalski charakteryzuje koncepcje doktrynalne Episkopatu Polski w latach 1945-1983, a Kazimierz Kletowski pokazuje jak blisko może być od religii do polityki.

Wydawnictwo nie nosi cech naukowych, jest szkicem do wyżej określonego zakresu tematycznego. Jednak szeroki zakres podejmowanych zagadnień powoduje, że każdy oddzielny temat zaprezentowany w tej książce, może stać się przyczynkiem do sięgnięcia po bardziej specjalistyczną lekturę z danego zakresu.

Mając świadomość, że nie zadowolili ona tych, którzy już interesują się religioznawstwem, polecamy ją tym, którzy odkrywają w sobie potrzebę poznania problematyki światopoglądowej.

(mir)

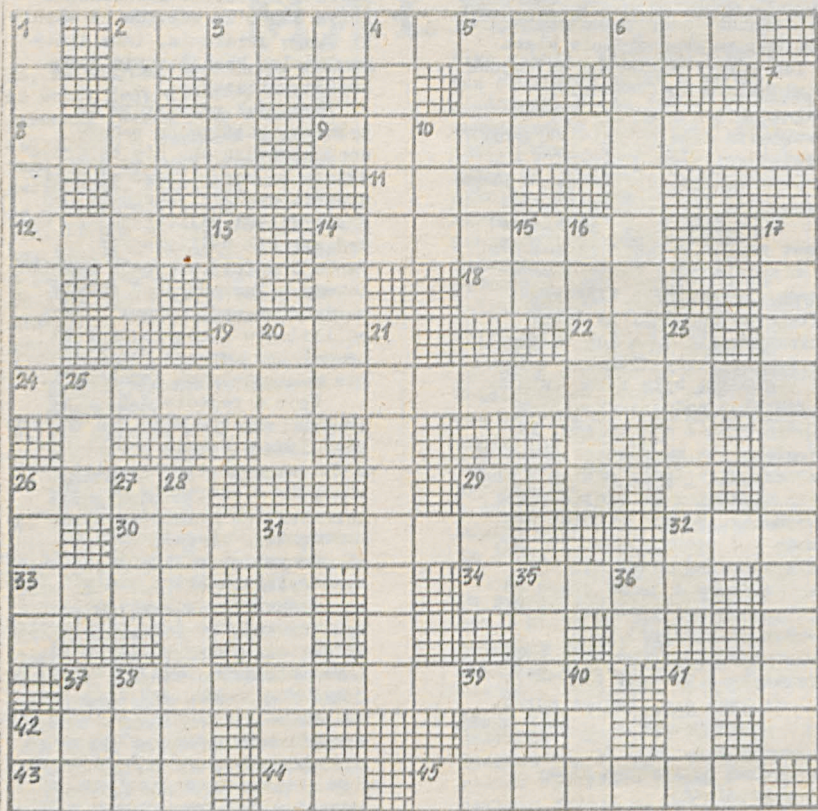
Ma swój własny DOM

Dzisiaj, BARBARA OLSZYŃSKA, mieszka w jednym z bloków Biało-
kiej Spółdzielni Mieszkaniowej -
przy ul. Kapielowej w Białej
Podlaskiej.

Jeszcze pięć lat temu nie zasta-
nawiała się nad swoją przyszłość.
Jej domem był Państwowy
Dom Dziecka w Białce k/ Radzyna.
Pomogli jej pracownicy Polskiej
Zjednoczonej Partii Robotniczej
naszego województwa. Ufundowali
książeczkę mieszkaniową, z pejrým
wkładem.

Od bieżącego roku / 1987 /, z daru
serc - ma swój własny dom.

KRZYŻÓWKA

Pionowo :

- 1/ potrzebny w informacji,
- 2/ np. złota
- 3/ rzeka I Dywizji im. T. Kościuszki,
- 4/ informuje, uczy i kształtuje postawy,
- 5/ wydaje Rada Państwa,
- 6/ świętuje 2 września,
- 7/ nie ja,
- 10/ część gry,
- 13/ oceny,
- 14/ potoczna miara długości,
- 15/ więcej niż mgr,
- 16/ nerwus,
- 17/ nasz "pierwszy" KW PZPR,
- 20/ wozí za granicę /wspak/,
- 21/ dobry tygodnik,
- 23/ ludowy pas,
- 25/ nie sópran,
- 26/ miasto nad rzeką Ural,
- 27/ ma żądło,
- 28/ idzie w górę,
- 29/ szef miasta,
- 31/ utwór muzyczny,
- 35/ inaczej tył,
- 36/ stała liczba w matematyce,
- 37/ plyn chemiczny,
- 38/ pewien okres,
- 39/ w pasiece,
- 40/ latający obiekt,
- 41/ remis w szachach.

(mir)

Poziomo :

- 2/ nasz tygodnik,
- 8/ republika radziecka,
- 9/ nie znają strachu,
- 11/ np. Edamski,
- 12/ miasto w woj. zielonogórskim,
- 14/ nazwa świątyni,
- 18/ dobry dla dzieci,
- 19/ łapie go pies,
- 22/ kolor w kartach,
- 24/ pomocnik w POP,
- 26/ na czapce żołnierza,
- 30/ miesięcznik propagandzisty,
- 32/ jedna z lubelskich uczelni,
- 33/ marka ciężarówki,
- 34/ warzywo na surówki,
- 37/ organ KC PZPR,
- 41/ odżywka przy grze w karty,
- 42/ miał swój II Kongres,
- 43/ jeden z minerałów,
- 45/ bunt

Wśród czytelników, którzy do 10 lipca 1987 r. nadesłali prawidłowe rozwiązania krzyżówki roz-
losujemy a t r a k c y j n e
nagrody książkowe.

Nie stwierdziliśmy prawidłowych rozwiązań krzyżówek z numerów 3(63) i 4(64).

FAKTY

Wydawca: KW PZPR w Białej Podlaskiej. Adres redakcji: 21-500 Biała Podlaska, ul. Dzierżyńskiego 11. Telefon 321-51. Druk: Poligrafia KW PZPR.